

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.105/2016/4.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. április 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálati visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. június 9. napján kihirdetett 42(II.)Kb.515/2015. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat az ellene a szolgálati visszaélés büntette [Btk. 441. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmenti.

Ellenben a vádlottal szemben hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszünteti.

Az eljárás során felmerült 182.906,- (száznolcvankettőezer-kilencszázhat) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész és a vádlott az ítélet kézbesítésétől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. június 9. napján kihirdetett 42(II.)Kb.515/2015. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Btk. 441. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés büntette és a Btk. 345. §-ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt – halmazati büntetésül – 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A vádlottat 22.720 forint bűnügyi költség

megfizetésére kötelezte, a fennmaradó további bűnügyi költség tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd törvényes határidőn belül a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés súlyosítása, valamint az ügyészi vád szerinti minősítés érdekében fellebbezést jelentett be. Fellebbezésének indokolása szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben alacsony összegű pénzbüntetést szabott ki, álláspontja szerint ez nem szolgálja a büntetési célokat. Nem értett egyet azzal sem, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottat hamis magánokirat felhasználása vétsége miatt is marasztalta és emiatt halmazati büntetést szabott ki vele szemben. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a módosított vád szerint a vádlott cselekményét szolgálati visszaélés büntettének, mivel a vádlott szolgálati helyzetével visszaélt jogtalan előnyszerzési célzattal. Felhívta azonban a figyelmet arra, hogy a Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya megszüntette a nyomozást hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt tanú8 polgári személlyel szemben. A megszüntető határozat indokolása szerint a gazdasági társaság szabadon határozza meg az általa forgalmazott áru árát, így az általa kiállított számlabizonylat nem tekinthető valótlan tartalmúnak. Indítványozta ezért, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a vádlott cselekményét egységesen szolgálati visszaélés büntettének minősítse és vele szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetésnél nagyobb összegű pénzbüntetést szabjon ki.

A vádlott szintén három napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd törvényes határidőn belül felmentése érdekében fellebbezést terjesztett elő. Fellebbezés indokolásában kifejtette, hogy nem követte el a szolgálati visszaélés büntettét, mivel nem élt vissza szolgálati beosztásával. Kifejtette, hogy a gazdasági társaság által kibocsátott számla nem tekinthető hamis magánokiratnak, ezért ez a bűncselekmény sem róható a terhére.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.748/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, ugyanakkor álláspontja szerint a vádlott által bejelentett fellebbezés nem alapos. Érvelése szerint az elsőfokú katonai tanács ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a vádlott ténybeli beismerése mellett helyesen állapította meg a tényállást, amely a személyi részt illetően azzal szorul kiegészítésre, hogy a vádlottat korábban a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa megrovásban részesítette. Álláspontja szerint az ítéletben megállapított tényállás iratellenessége miatt megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette, hogy a vádlott utasítására 2013. november 8-án kiállított pótmegrendelő, amely a későbbiekben felhasználásra került, valótlan ajánlati árat tüntetett fel. E megalapozatlanságot azonban az iratok tartalma alapján kiküszöbölhetőnek látta a ténymegállapítás tényállásból történő kirekesztésével. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállás alapján helyesen róta a vádlott terhére a Btk. 441. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés büntettét, azonban anyagi jogszabály sértően tévedett, amikor bűnösségét megállapította a Btk. 345. §-ába ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Nem értett egyet továbbá az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetéssel, mivel annak napi tétel száma nem tükrözi a vádlott terhére rótt bűncselekmény magasabb tárgyi súlyát. Indítványozta ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az ítéleti tényállás megalapozatlanságának kiküszöbölését, a vádlott felmentését az elsőfokú bíróság által

megállapított Btk. 345. §-ába ütköző hamis magánokirat felhasználása vétsége alól. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a bűnismétlő vádlottal szemben súlyosításul felemelt napi tétel számú pénzbüntetést szabjon ki, a pénzbüntetés halmazati jellegére történő utalást pedig mellőzze. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt az ellentétes irányú fellebbezésekre figyelemmel a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya 2015. április 17-én nyújtotta be a 2.Nyom.698/2014. számú vádiratát, melyben Terhelt1 vádlottat a Btk. 376. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a./ pontja szerint büntetendő hűtlen kezelés vétségével vádolta. Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész perbeszéde során a vádat módosította és a vádlott bűnösségét az eredeti vád helyett a Btk. 441. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés büntetében kérte megállapítani. A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú katonai tanács ítéletének rendelkező részében és indokolásában is helytelenül jelölte meg szolgálati visszaélés büntetének jogszabályhelyeként Btk. 444. § (1) bekezdését, mivel az a parancs iránti engedetlenség vétségének jogszabályhelye. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez az elírás nem jelentette azt, hogy az ítélet rendelkező része és annak indokolása ellentétes lenne, mivel az elsőfokú katonai tanács a bűncselekmény megnevezésekor helyesen a módosított ügyészi vádban megnevezett bűncselekményt jelölte meg, határozatát pedig ennek megfelelően indokolta.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás során az eljárási szabályokat betartva járt el. Minden releváns bizonyítékot értékelési körébe vont, kihallgatta a vádlottat, az ügyről ismeretekkel rendelkező tanúkat és ismertette a releváns okiratokat. A vádlott nem érezte magát bűnösnek a terhére rótt bűncselekmény elkövetésében, és érdemi védekezést terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság e védekezést nem fogadta el, hanem az általa megvizsgált bizonyítékok alapján a vádlott bűnösségét megállapította szolgálati visszaélés büntetében, továbbá az ügyészi vádtól eltérően hamis magánokirat felhasználásának vétségében is. Álláspontját megindokolta, amely nem ellentétes a logika szabályaival.

A másodfokú bíróság alaposnak találta az ügyészi fellebbezést, mely szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás iratellenessége, továbbá a személyi rész tekintetében hiányossága miatt a Be. 351. § (2) bekezdés b./ és c./ pontjai alapján megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az iratok tartalma alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján azzal egészíti ki a tényállást, hogy Terhelt1 vádlottat a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 41(I.)Kb.343/2014/13. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 2016. február 5-én kelt 6.Kbf.15/2015/6. számú ítéleteivel a Btk. 444. § (1) bekezdésébe

ütköző, de a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő alárendeltek jelenlétében elkövetett parancs iránti engedetlenség büntette miatt megrovásban részesítette.

Az ügyészi indítvánnyal egyezően mellőzi továbbá a tényállásból azt a megállapítást, hogy „az cég1 által kiállított CC3SA0066507 sorszámú számla valótlan tartalmú volt.” Mint jogi indokolást mellőzi továbbá az ítélet tényállásából az ítélet 3. oldal 1. bekezdés utolsó mondatának azon részét, mely szerint „szolgálati helyzetével visszaélt részben azért, hogy alakulatának, részben azért, hogy az alakulattal szerződéses kapcsolatban álló cég1-nek jogtalan előnyt szerezzen.”

E kiegészítéssel és módosítással az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést alaposnak, míg büntetésének súlyosítása érdekében előterjesztett fellebbezést alaptalannak találta.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor az ügyészi vádtól eltérően Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 345. §-ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Az iratok tartalma alapján megállapítható, hogy Terhelt1 vádlottat a nyomozó hatóság valóban meggyanúsította e bűncselekmény elkövetésével, azonban e bűncselekmény miatt vele szemben nem emelt vádat. Ennek oka az volt, hogy a tényállásban szereplő magánokirattal összefüggésben a nyomozó hatóság már a nyomozás során megállapította, hogy az nem tekinthető hamis tartalmú magánokiratnak. A Központi Nyomozó Főügyészség ezért 2015. március 27-én kelt 2.Nyom.698/2014. számú határozatával tanú8 gyanúsítottal szemben a Btk. 345. §-ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt folytatott nyomozást meg is szüntette. A határozat indokolása szerint a beszerzett bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy tanú8 gyanúsított által kiállított számlabizonylat nem a gyorskötél forgalmi értékének meghatározására szolgált, illetve arra nem is volt alkalmas. A termék árát az értékesítő gazdasági társaság szabadon határozhatja meg, önmagában tehát az a körülmény, hogy a 18 méter hosszúságú gyorskötél valós forgalmi értéke a számlán feltüntetett 100.000 forintot lényegesen meghaladta a számlabizonylatot nem tette valótlan tartalmúvá, így annak felhasználásával a gyanúsított bűncselekményt nem valósított meg.

Az előzőekre figyelemmel tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor ítéletének 12. oldalán azzal indokolta a vádtól eltérést, hogy a vádirati tényállás alapján meg kellett állapítania Terhelt1 terhére a hamis magánokirat felhasználásának vétségét is, mivel a vádlott által aláírt megrendelés valótlan tartalmú volt. Ezzel szemben megállapítható, hogy a vádhatóság a magánokirat hamisítás vétsége tekintetében kifejezetten lemondott a vádemelésről, ezért az

elsőfokú bíróság a vádon túlterjeszkedett, amikor a vádlott bűnösségét mégis megállapította a bűncselekményben.

A Be. 373. § (1) bekezdés I.c. pontja alapján a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az eljárást megszünteti, ha az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el. Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottal szemben magánokirat hamisítás vétsége miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszüntette. A másodfokú bíróság az ügyészi indítványtól eltérően törvényi felhatalmazás hiányában nem látott lehetőséget arra, hogy a vádlottat felmentse a bűncselekmény vádja alól, mivel az ügyészség e bűncselekmény miatt nem is emelt vádat.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács tévedett, amikor az általa megállapított tényállás alapján megállapította Terhelt1 vádlott bűnösségét a Btk. 441. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés büntetében.

E bűncselekményt az a katona követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, illetve jogtalan előnyt szerezzen, szolgálati hatalmával, vagy helyzetével visszaél. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott nem valósította meg a terhére rótt bűncselekmény valamennyi tényállási elemét. Megállapítható, hogy a vádlott megszegte az alakulat gazdálkodására vonatkozó szabályokat, az elsőfokú bíróság e jogszabály helyeket helyesen hívta fel. A szolgálati visszaélés büntettének szükségszerű tényállási eleme azonban a jogellenes célzat is. Az adott tényállásból kitűnően azonban megállapítható, hogy a vádlott a Magyar Honvédség érdekét szem előtt tartva járt el, amikor biztosította, hogy az alpin kiképzés megfelelő technikai eszközökkel történjen. Nem vitásan hatáskörét meghaladóan szerzett be gyorskötelet, az elszámolás során azonban alakulatát vagyoni hátrány nem érte, célja az volt, hogy az állomány tagjai megfelelő alpin technikai képzésben részesüljenek az ehhez szükséges felszerelés biztosításával. A másodfokú bíróság álláspontja szerint bár a vádlott cselekménye sértette az ítélet tényállásában felhívott rendelkezéseket, abból hátrány nem, csupán előny származott amely a honvédségnél keletkezett. Hasonló álláspontra helyezkedett a Legfelsőbb Bíróság a BH.2003/144. számon közzétett eseti döntésében. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Bf.V.596/1994/ 3 számú ítéletében hasonló tényállással összefüggésben a következőket fejtette ki. „A vádlott eljárása a vonatkozó – és az elsőfokú ítéletben helyesen hivatkozott – szolgálati szakutasítások szerint kétségtelenül szabálytalan volt. A szabályok megszegése azonban sem jogtalan előny szerzését, sem jogtalan hátrány okozását nem célozta. Az a tény, hogy a ruházati anyagok szabálytalan felvételezése, illetőleg az éjjellátó készülékek szabálytalan kiadása folytán azokat a határőrséghez tartozó személyek hosszabb-rövidebb ideig használták, csupán következmény, amely a bűnös úton elérni kívánt céllal nem azonos. A célzat hiányában pedig a Btk. 351.§-a szerinti szolgálati vétség nem állapítható meg.” A felülbírált ítélet tényállása alapján is az állapítható meg, hogy a vádlott nem jogellenes célzattal járt el, ezért a szolgálati visszaélés büntettének törvényi tényállási elemei nem teljesek. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlottat az ellene Btk. 441. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés büntette miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontjára figyelemmel, a Be. 331. § (1) bekezdése alapján – bűncselekmény hiányában - felmentette.

A felmentő rendelkezésre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 339. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült valamennyi bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú ítélettel szemben a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján van helye fellebbezésnek, amelyet az ügyész, illetve a vádlott a kézbesítéstől számított 8 napon belül jelenthet be.

A másodfokú bíróság ítélete a Be. 372. § (1)-(2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. április 26.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással 2017. július 13. napján jogerős.

Budapest, 2017. július 13.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke